

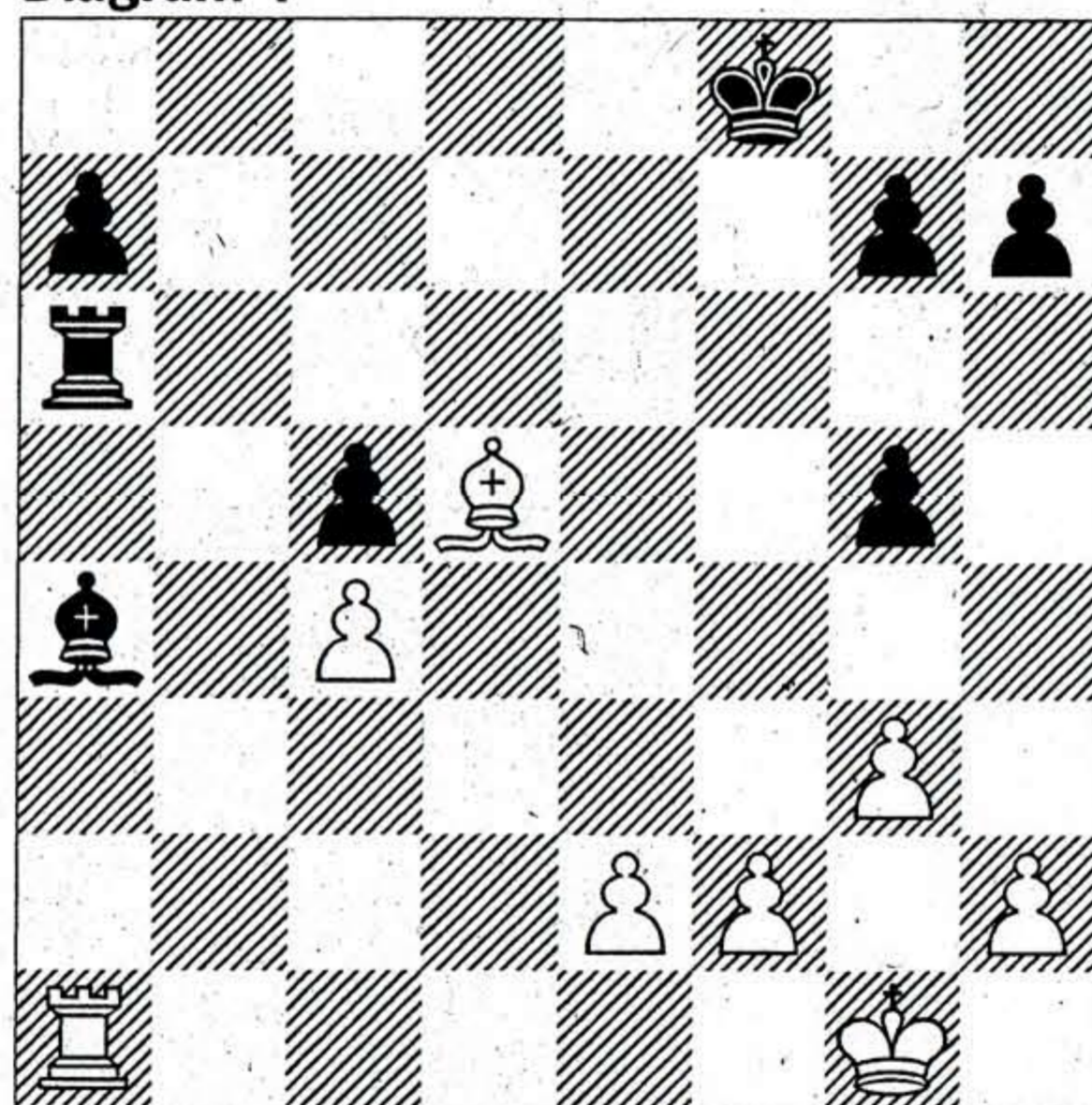
SCHAKEN GERT LIGTERINK Anand maakt keuze uit Euwe's oeuvre

Volgende week zaterdag wordt op feestelijke wijze herdacht dat Max Euwe 75 jaar geleden wereldkampioen werd. In de Spiegel tent op het Max Euweplein in Amsterdam spelen Anish Giri en Jan Smeets een rapidmatch, er zijn simultaanseances en wereldkampioen Anand verzorgt de traditionele Euwelezing, waarbij hij twee partijen zal bespreken. Een van Euwe en een van zichzelf.

Die eigen partij zal er waarschijnlijk een zijn uit het toernooi in Londen dat afgelopen woensdag is begonnen. Naar Anands keuze uit Euwe's oeuvre ben ik benieuwd. Het zal iets uit de gewonnen WK-match tegen Aljechin zijn, maar wat? De Parel van Zandvoort is al vaak vertoond net als de veertiende in Hotel Frigge in Groningen gespeelde paartij. Tartakower schreef daarover dat Euwe midden in het vijandelijke kamp een pionnetje wegkaapte, zoals men rustig en elegant met één beweging een paraplu uit de hoek haalt.

Misschien kiest Anand niet de mooiste partij uit de match - dat is De Parel van Zandvoort - maar de beste. Dat was, ook volgens Aljechin, de 20ste partij die op 16 november werd gespeeld in de Amsterdamse Militiezaal. De avond was

Diagram 1

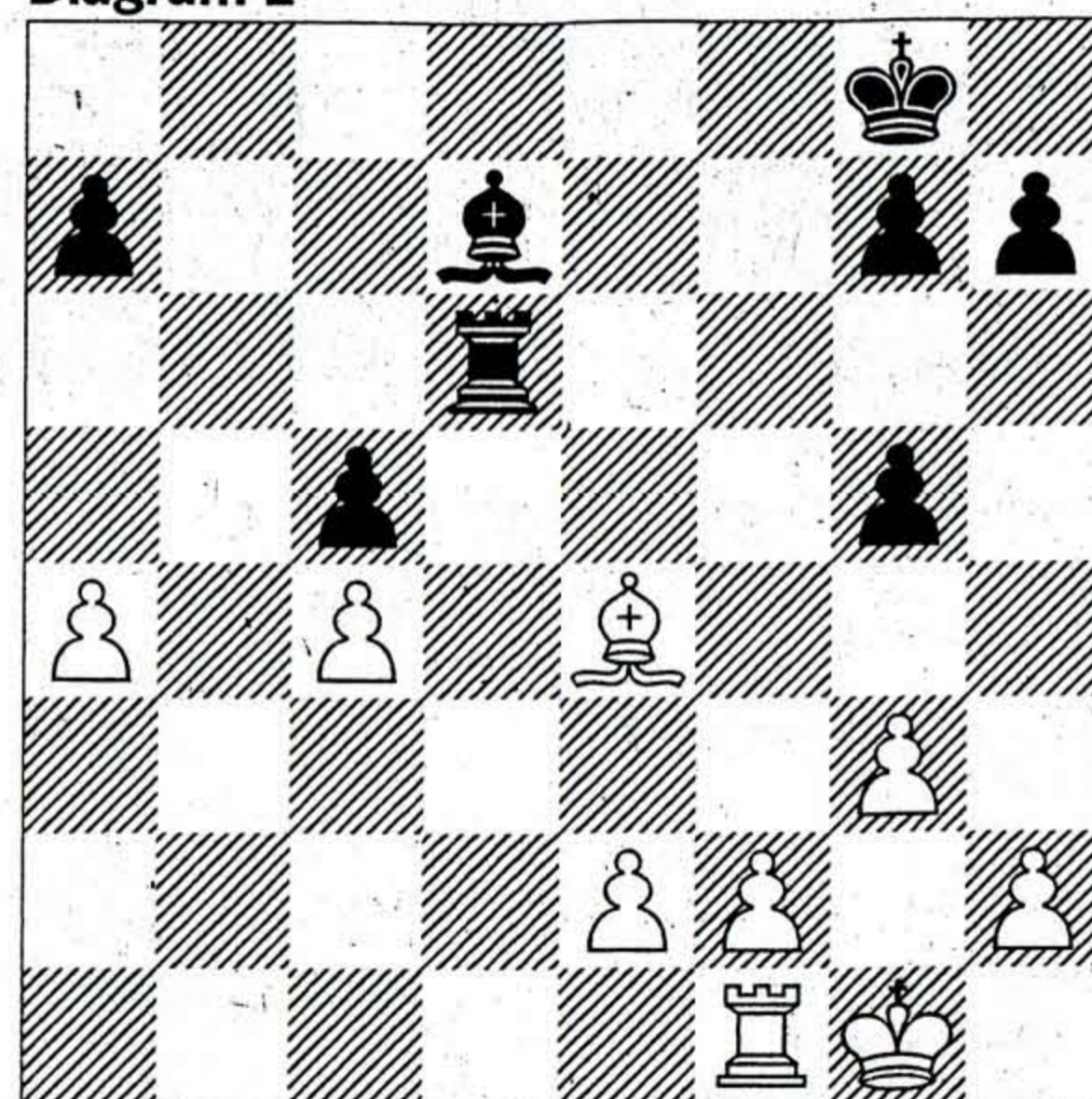

al goed begonnen met de bekendmaking dat het Hare Majesteit had behaagd om de Nederlandse Schaakbond het predicaat 'Koninklijk' te verlenen.

Nog aangenamer dan de overgang van NSB naar KNSB was Euwe's uitstekende spel op een moment dat de match hem door de vingers leek te zullen glippen. Hij bracht zijn achterstand terug tot 10½-9½ en zijn zelfvertrouwen kreeg een geweldige impuls.

Euwe - Aljechin
20ste matchpartij 1935

Diagram 2

1. d4 d5 2. c4 c6 3. Pf3 Pf6 4. Pc3 dxc4 5. a4 Lf5 6. Pe5 Pbd7 7. Pxc4 Dc7 8. g3 e5 9. dxe5 Pxe5 10. Lf4 Pfd7 11. Lg2 f6 12. 0-0 Td8 13. Dc1

Een stelling die in de moderne toernooipraktijk nog steeds actueel is. Zwarts volgende zet is niet de juiste oplossing

13 ... Db8?

Drie dagen later kopieerde Aljechin met wit Euwe's openingsspel in de beruchte alcoholpartij in Ermelo. Euwe speelde toen 13 ... Le6!, wat ook volgens de huidige stand van de theorie de

sterkste zet is.

14. Pe4 Le7 15. Dc3 0-0 16. Tad1 Le6 17. Pxe5!

Hij trapt niet in de val. Het verleidelijke kwaliteitsoffer 17. Txd7 Txd7 18. Pxe5 fxe5 19. Lxe5 wordt beantwoord met 19 ... Lb4!.

17 ... Pxe5 18. Pg5! fxc5

Objectief sterker, zij het zeer onaantrekkelijk is 18 ... Lf7 19. Pxf7 Txf7 20. Lh3 Tff8.

19. Lxe5 Lf6!

Alleen met deze fantasierijke verdediging kan zwart voorlopig overeind blijven.

20. Lxb8 Lxc3 21. Ld6 Tf7 22. bxc3 Tfd7

De pointe van zwarts spel, hij herover het verloren stuk. Maar na wits volgende zet blijft hij een pion achter.

23. Tb1 Txd6 24. Txb7 T8d7 25. Txd7 De ruil van deze actieve toren is onnodig. Sterker is volgens Kasparov in *My Great Predecessors* 25. Tb8+ Kf7 26. f4 g4 27. Tc8 of 27. Le4.

25 ... Lxd7 26. Le4?

Deze onnauwkeurigheid is ernstiger. Voor de hand ligt 26. Tb1.

26 ... c5

Na 26 ... Td2 27. Ld3 Lh3! 28. Tb1 g4 is het niet eenvoudig een winstplan voor

wit te vinden.
27. c4

Zie diagram 1
27 ... Lxa4?

Na deze fout is zwart definitief verloren. De winst zou problematisch zijn geweest na 27 ... Td2 of 27 ... Ta6 28. Tb1 h6 (sterker dan 28 ... Txa4 29. Tb8+ Kf7 30. Lxh7).

28. Ld5+ Kf8 29. Ta1 Ta6

Hopeloos is 29 ... Lc6? 30. Ta6 of 29 ... Ld7 30. Txa7. Maar na de tekstzet lijkt zwart gered. Wat kan wit doen tegen de ontpenning 30 ... Lb5?

Zie diagram 2
30. Ta2!

Deze stille zet had Aljechin over het hoofd gezien, toen hij 27 ... Lxa4 speelde. Omdat na 30 ... Lb5 31. cxb5 de toren op a2 gedekt is, blijft zwart in een dodelijke penning. Wit kan in alle rust zijn pionnen naar voren brengen.

30 ... Ke7 31. f4 gxf4 32. gxf4 Kf6

Of 32 ... Kd6 33. e4 Kc7 34. Kf2 Kb6 35. Tb2+ Ka5 36. Tb7 en wint.

33. e4 g5 34. f5 h5 35. h4 gxh4 36. Kh2 Kg5 37. Kh3 Ta5 38. Lb7 Kf6 39. Ld5 Kg5 40. Lb7 Kf6 41. Lc8!

Zwart geeft op.